

JOHANNEKSEN EVANKELIUMI

(jatkoa)

Pekka Ervastian esitelmä 28.3.1926

N:o 222 Kirjassa XI luku

Jeesuksen puheet Johanneksen evankeliumissa lihansa ja verensä voimasta, lihansa ja verensä syömisestä, ne käyvät meille ymmärrettäviksi, kun pidämme mielessämme, että se minuus, joka Jeesuksessa silloin puhui, on Kristus, kosmillinen tajunta. Viime kerralla rinnastimme näitä Jeesuksen puheita Hänen erääseen toiseen lauseeseensa, tuohon lauseeseen: „Minä olen tie, totuus ja elämä“, ja näimme, kuinka nuo lauseet käyvät ymmärrettäviksi juuri siinä valossa, että tuo Minä on Kristus-minä, kosmillinen tajunta, ja että se on silloin, aivan niinkuin uskovaiset tekevät, rinnastetaan Jeesuksen puheisiin Hänen lihansa ja verensä voimasta.

Viime kerralla puhuimme tietä ja totuudesta ja pysähdyimme elämään, siihen sanaan: „minä olen Elämä“. Tämä sama sana toistuu Jeesuksen puhuessa verestä ja lihasta; Hän nimenomaan, kuten muistamme, sanoo: „Ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo Hänen vertansa, ei teillä ole elämää itsessänne. Joka syö Minun lihani ja juo Minun vereni, hänellä on ijankaikkinen elämä.“ Sentähden ovatkin aina kristityt kysyneet ja pohtineet juuri näitä asioita, missä yhteydessä ovat ikuinen elämä ja Jeesuksen veri ja ruumis.

Kysykäämme ensin, mitä tarkoitamme tuommoisella käsityksellä „ikuininen elämä“? Sitähän ei sovi käsittää liian epämääräisellä tavalla. Jos sanomme, että ikuinen elämä on jonkinlaista haihtumista kaikkeuteen, silloin olisi turhaa siitä puhua. Jos meidän ikuinen elämämme olisi siinä, että haihtuisimme kaikkeuteen, jumaluuteen, silloin olisi varsinkin uskonnoissa turha puhua siitä, sillä jokainenhan ymmärtää, että kaikki haihtuu osiinsa. Mutta kun uskonnoissa puhutaan ikuisesta

elämästä, puhutaan epäilemättä yksilöllisestä olemassaolosta, joka ei lopu tähän ruumiilliseen kuolemaan. Ja me huomaammekin, kuinka kaikissa kristillisissä kirkoissa on käsitetty tämä ikuinen elämä sillä tavalla, että se on ihmisen heräämistä uuteen, kirkastettuun ruumiiseen viimeisenä päivänä. Ihmisellä on siis oleva ruumis, verho, käyttöväline, ei hän ole oleva ainoastaan tyhjää ilmaa, henkeä; hänellä on ruumis, joka on ikuisesti Jumalan luona taivaassa. Näin puhutaan meidän kristillisissä kirkoissamme.

Kun me ajattelemme tämmöistä käsitettä „ikuinen elämän“, niin meidän täytyy tunnustaa: jos emme ole yksilö-tajuntoina olemassa, niin meidän ikuisesta elämästämme ei voi puhua. Jos taas olemme yksilöllisinä tajuntoina olemassa, merkitsee se, että meillä täytyy olla jonkinlainen muoto; vaikka emme ollenkaan menisi väittämään, että se on semmoinen, kuin meidän nykyinen muotomme, niin meidän täytyy filosofisesti tunnustaa, että jos me olemme olemassa, niin meillä täytyy olla jonkinlainen muoto, jokin ruumis. Miksemme käyttäisi semmoista nimeä, kun emme sitä piirrä eteemme.

Kun näin sanomme, silloin ymmärrämme, että ikuinen elämä voi olla sangen ihmeellinen, salaperäinen ja korkea, hyvin syvä käsite. Ja ihmeellinen on todella silloin ikuinen elämä! Ja sitä arvatenkin tarkoitetaan sillä kaikissa uskonnoissa. Toistahan on ajatella, että me elämme kuoleman jälkeen ja synnymme jälleen tänne maailmaan; niin voimme ajatella, mutta me voimme ymmärtää, ettei se voi ikuisesti jatkua. Ei meidän yksilöllinen elämäme silloin olisi ikuista, vaan jos se olisi ikuista, täytyy se olla yksilöllisesti tietoista. Toisin sanoen täytyy säilyä tieto ja muisto, vaikka se pukeutuisi semmoiseen, että me milloin vetäytyisimme pois taivaaseen, milloin esiintyisimme ruumiillisessa elämässä. Ikuinen elämä täytyy olla jatkuvaa tajuntaa.

Sentähden me huomaamme, kuinka kaikissa uskonnoissa myös viitataan siihen, että ihmisen on rakennettava käyttöväline

itselleen, joka ei kuole. Paavali nimenomaan puhuu semmoisesta hengellisestä, taivaallisesta ruumiista, jota ihminen vähitellen itselleen rakentaa, jolle hän laskee siemenen tässä näkyväisessä maailmassa ja vähitellen sitä itselleen valmistaa. Täytyy siis joka tapauksessa ihmishengellä, jotta se olisi tietoisesti ikuinen, olla jokin muoto. Mutta silloin on kysymys, miten tuo muoto on rakennettava. Jos on olemassa ikuisesti pysyvä muoto, niin me voimme oppia sen muodon suhteen jo siltä muodolta eli ruumiilta, mikä meillä nyt on. Ymmärtämällä fyysillistä elämää ja ottamalla huomioon, mitä suurimmat viisaat ja ennen kaikkea Jeesus Kristus on opettanut fyysillisen ruumiin ja elämän suhteen, me voimme oppia ymmärtämään minkälainen on ijankaikkinen, kuolematon käyttöväline ja millä tavalla voimme sitä itsellemme rakentaa.

Jos nyt kysymme silloin: mikä on tämä meidän ruumiimme elämä, mistä se elämä riippuu – niin meidän ei ole vaikea siihen vastata. Me vastaamme: meidän ruumiimme elämä riippuu ravinnosta. Mehän kyllä saamme ruumiin lahjaksi vanhemmilta, mutta se ei kasva eikä elä, jollemme sitä yhtä mittaa ravitse. Itse asiassa on ravinto se, joka antaa ruumille mahdollisuuden olla tässä ruumiillisessa maailmassa, niin tärkeä kysymys on ravinto ruumiille. Ja jos katselemme elämää maailmassa, huomaamme, kuinka kysymys ruumiin ravitsemisesta on se kysymys, joka on ihmisten mieliä askarruttanut; ihmiset ovat kaikista enimmän ajatelleen ruumiin ravitsemista. Ja se on niin luonnollinen asia, että harva ihminen filosofisesti ajattelee, mitä se merkitsee; harva meistä ehtii sitä ajatella, koska käytännöllinen, fyysillinen olemassaolo on aina vaatimassa meiltä käytännöllistä ratkaisua. Me emme voi istua miettimään, minkätähden ruumiimme vaatii ravintoa, meidän on joko valittava se, että jatkamme tätä elämää tai kuolemme pois. Tämä kysymys vaatii käytännöllistä ratkaisua, eikä anna meidän liiaksi sitä filosofoida.

Sentähden voimme todella kysyä, onko Jeesus Kristus antanut meille mitään ohjeita tämän ruumiillisen elämän suhteen

ja ruumiin ravitsemisen suhteen. Koska se on niin tärkeä kysymys, olisiko Hän jättänyt sen syrjään luonnollisena, itsestään lankeavana asiana, josta ei tarvitse neuvoja antaa? Jokainen ihminen tottuu jo lapsena syömään ja juomaan, ei siinä tarvita mitään neuvoja, niin voisimme huomauttaa. Mutta onko Jeesus Kristus niin menetellyt, ovatko viisaat ihmiset yleensä niin menetelleet? eivät. Me huomaamme, että viisaat ihmiset kaikissa sivistyksissä puhuvat veljilleen syömisestä ja juomisesta, jollain tavalla koettavat sitä säännöstellä, miten pitää syödä ja juoda, koska ja millä tavalla. Me tiedämme, että vanhojen juutalaisten kesken oli tarkoin määrätty, mitä sopii syödä ja juoda. Varsinkin fariseuksille oli määrätty kaikenlaisia pesuja ja puhdistuksia syömisestä yhteydessä. Ja vanhassa Indiassa oli niinikään tarkka ohjelma laadittu. Alin kasti paariat, joka itse asiassa oli kastiton, vaikutti niin pahasti ylempiin kasteihin, etenkin brahmineihin, että jos paaria kohtasi brahminin tiellä, täytyi hänen poiketa syrjään, muuten brahmini tuli saastutetuksi. Ja brahminit olivat niin pyhiä ja puhtaita, että heidän täytyi syödä yksin ja erillään muista. Näin me huomaamme, miten eri kulttuureissa on säännöstelty tuota ravintokysymystä.

Miten Jeesus Kristus tuli opettamaan sen asian suhteen, mitä neuvoja Hän on antanut syömisestä ja juomisesta suhteen ja yleensä tämän fyysillisen elämän talouden suhteen? Me huomamme, että Hän on antanut siinä asiassa tarkkoja neuvoja, Hän on puhunut syömisestä paljon niille, jotka tahtovat neuvoja. Hän on sanonut: „Älkää huolehtiko, mitä te syötte tai mitä te juotte tai millä te itsenne vaattet. Eikö henki ole enempi kuin ruoka ja ruumis enempi kuin vaatteet?“ Ja toisessa paikassa Hän on sanonut: „Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka Isän suusta lähtee.“ Ja kun Hän nyt puhuu leivästä ja viinistä, syömisestä ja juomisesta puhuessaan siitä, että „Minun lihani on totinen ruoka ja vereni totinen juoma“, niin Hän nähtävästi ei silloin puhu tuommoisesta henkisestä ravinnosta, johon Hän viittaa esim. tuossa: „ihminen ei elä ainoastaan leivästä“, vaan

Hän nähtävästi puhuu juuri siitä, että se leipä ja juoma, joka on oleva meille ravintona, se on oleva „Minun lihaani ja vertani“. Meidän ei siis tarvitse ollenkaan käsittää näitä Jeesuksen sanoja millään vertauskuvallisella tai mystillisellä tavalla, vaan suorastaan niin, että on puhe meidän ravinnostamme, ja meidän on pidettävä silloin mielessä, että „Minun lihani ja vereni on oleva teidän ravintonne“.

Nyt meidän täytyy huomata, että se Kristus-tajunta, kosmillinen tajunta, Pojan tajunta, se on tajunta, joka elää siis ei ainoastaan Jeesuksen ruumiissa, vaan kaikkialla, koko tässä meidän maailmassamme. Kosmillinen Kristus-tajunta on se tajunta, joka elää meidän maailmassamme. Se tajunta puhuu Jeesuksessa, kun Hän puhuu ravinnosta, ja se tajunta sanoo: „Kaikki, mitä on tässä maailmassa, se on Minua. Kaikki, mitä te syötte ja juotte, se on Minun lihaani ja vertani.“ Ja meidän täytyy heti silloin myös lisätä: „jos te ymmärrätte minun sanani ja jos tahdotte, niin teidän ruokanne ja juomanne voi olla ja on oleva Minun lihaani ja vertani.“

Tosi asia on, että Kristus-tajunta on yksilöllinen ja se on myös ihmisessä, meissä. Jos tulemme tietoisiksi mystillisestä Kristuksesta meissä, niin tiedämme, että se on myös kaikkialla tässä maailmassa, siis on tullut meidän maapallomme korkeammaksi Minäksi, se elää meidän maapallossamme. Kaikki, mitä meidän maapallomme saa aikaan luonnossa, se on Kristus-tajunnan ruumiillista elämää. Sillä tavalla emme siis saata välttää, että aina syömme ja juomme Kristus-tajuntaa. Tässä merkityksessä siis aina tietämättä, tahtomatta syömme ja juomme Kristuksen lihaa ja verta. Mutta Jeesus Kristushan ei tarkoita ainoastaan sitä, vaikka Hän teroittaa senkin totuuden meidän mieleemme, ettemme voi tosiseikkaa välttää, mutta Hän samalla tarkoittaa: „jos te totuuden ymmärrätte, silloin te voitte syödä ikuista elämää. Teidän isänne söivät mannaa ja he kuolivat, mutta jos te ymmärrätte, mitä te syötte ja juotte, silloin te syötte ja juotte ikuista elämää itsellenne.“

Mikä salaisuus, erikoinen tarkoitus ja ajatus piilee noissa sanoissa?

Ajatelkaamme hieman, millä tavalla me sangen paljon ja aivan tavan mukaisesti syömme ja juomme. Mehän tavallisesti syömme ja juomme juuri sillä tavalla, kun on sanottu Vanhan Testamentin paradiisikertomuksessa: ihmiset syövät leipänsä otsansa hiessä. Tällä on kuvattu sitä, että yleensä taloudellinen elämä on muodostunut meille raskaaksi, se on kuin taakka, risti, jota saamme kantaa. Siinä on se risti, josta kysymme: miksi on niin sanomatonta köyhyyttä, tuskaa, niin paljon puuhaa, ennenkuin voi pysyä hengissä maan päällä? Miksi leipä on syötävä otsan hiessä, lepääkö todella kirous meidän yllämme? Siltä tuntuu. Ja Jeesus Kristus sanoo: „kun te ymmärrätte totuuden, silloin voitte siitä päästä. Niin kauan kuin pelkäätte, olette levottomia siitä, mitä teidän pitää syödä ja juoda, niin kauan te ajattelette itseänne, omaa ruumistanne, mistä on sille saatava ruokaa, kuinka on sitä hoidettava, suojeltava taudeista j.n.e. niin kauan te todella vaellatte kuin kirouksen alla, niin kauan te elätte Vanhan Testamentin alla. Miten te voitte päästä siitä kaikesta, vapautua huolista ja murheista, saavuttaa tasapainon ja rauhan, että teidän elämänne muuttuisi iloiseksi ja onnelliseksi? Sillä tavalla, että te ymmärrätte ja muistatte, että teillä ei ole mitään, että kaikki on Jumalan, että Minä olen kaikessa, että te ette voi syödä ja juoda muuta kuin Minua. Tämä on se mystillinen totuus, joka pelastaa teidät kaikesta, jos sen ymmärrätte. Sillä mitä se merkitsee? Se merkitsee, että sen sijasta, että ajattelette omaa terveyttänne, puhtauttanne ja pyhyttänne, kuten Indian brahmiinit, tiedän päinvastoin tulee syödä rakkausaterioita, syödä yhdessä kuin veljet, jotka rakastavat toisiaan.“

Ainahan ihmiset sen ovat tienneet, että yhteinen ateria lähentää ihmisiä toisiinsa. Kuinka olisi perheessä, jossa ei olisi yhteisiä hetkiä? Perhe-elämä vaatii, että on yhteisiä aterioita. Jos jokainen syö omalla ajallaan, ohimennen ottaa kaapista jotain

suuhunsa ja juoksee menojaan, niin se ei ole perhe-elämää. Jotta syntyisi perhe-elämää, täytyy olla yhteinen seremonia, juhlameno, yhteinen ateria, jolloin kaikki istuutuvat pöytään ja vanhin siunaa ruuan. Ja itsetiedottomasti kristikunnassa on ymmärretty tämä paremmin kuin ennen. Kristikunta on tuonut mukanaan tuon vaistomaisen ymmärtämisen: pitää olla rakkautta; me syömme yhdessä. Ja vaikka Kristuksen missionia ei ole ymmärretty vielä, niin kuitenkin kristikunnassa ymmärretään muutamia asioita vaistomaisesti: meidän pitää yhdessä olla ja tehdä.

Jeesus Kristus on sanonut: „syökää ja juokaa aina minun muistokseni! Aina, kun syötte ja juotte, niin muistakaa siis, mitä olen teille puhunut, että syötte ja juotte Minua.“ Ja tämän saman säännön voimme siirtää yleensä taloudellisen elämän alalle. Meidän taloudelliset vaikeutemme, koko meidän maapallomme nurinkurisuudet tulevat siitä, että olemme yksilöitä liian paljon itsekkäässä merkityksessä, kukin pitää huolta itsestään ja omastaan ja sen eteen tekee työtä. Sitä me liian paljon ajattelemme ja siihen liittyy pelko: toiset ihmiset voivat häiritä meidän onneamme. Kuitenkin Jeesuksen sanoihin kätkeytyy juuri tuo totuus kaiken taloudellisen elämän suhteen, jota on alettu vaistomaisesti ymmärtää viime aikoina, se suuri totuus, että ihminen ei yksin kykene mihinkään; yhteistyö on ainoa mahdollinen tämän maan päässä. Yhteistyö, yhteiselämä, inhimillinen luottavaisuus, veljeys, se on kaikkien vaikeuksien ratkaisu, vaikka se tuntuisi vielä tänäpäivänä aivan saavuttamattomalta: tuota ei voi toteuttaa, ihmisissä on petoja, kuinka he voisivat ihmisinä, veljinä elää maan päällä? Tietysti niin kauan kuin näin ajattelemme, ei synny sitä tuhatvuotista eli Jumalan valtakuntaa, jota kaikki profeetat ovat saarnanneet ja josta Jeesus Kristus puhui. Mutta kun voitamme itsessämme nuo epäilykset, kun ymmärrämme, että ihmiset ovat ihmisiä, että he voisivat sitä olla, silloin meille vähän selviää tuommoinen tulevaisuuden kuva, usko, näkemys siitä, miten tulee olemaan

maan päällä; meille selviää, että me tulemme elämään yhdessä, tekemään työtä toistemme puolesta, rakastamaan toisiamme. Jokainen kaikkien puolesta ja kaikki jokaisen puolesta!

Veljellinen työ on juuri se, joka tulee ratkaisemaan asiat, ja sen takana on tuo metafyyssillinen totuus: Minä olen kaikkialla, minun lihani kasvaa kaikkialla, vereni juoksee kaikkialla. Vaikka te kuinka puuhaisitte, ette voisi elää hetkeäkään maan päällä; ellei luonto teitä palvelisi antimillaan, te kuolisitte. Mitä on kaikki teidän puuhanne? Se on kaikki kuin ilmassa hosumista, niin kauan kuin te ette tahdo kulkea Jumalan tiellä; niin kauan te saatte puuhata ja tehdä työtä ruumiillanne ja käsillänne otsanne hiessä, kun ette tahdo tulla paradiisiin. Sitten, kun todella tahdotte, että tuhatvuotinen valtakunta syntyisi maan päällä, silloin te heitätte kaikki epäilykset, pahat tuulet ja himot ulos itsestänne, silloin syntyy paradiisi uudestaan maan päälle, silloin te elätte yhdessä, teette työtä yhdessä, ajattelette toisianne. Ja kun silloin syötte Minun lihaani ja vertani, silloin syöminen ja juominen on teille ikuisiksi elämäksi; ei ole pelkoa mistään; vaikka söisitte käärmeitä, skorpiooneja ja myrkyä, ei se mitään tee, kun osaatte realisoida, että ette voi muuta syödä ja juoda kuin minun lihaani ja vertani.“ Sitä asiaa me olemme asetetut tänne maan päälle ratkaisemaan, ja se on hyvin ihmeellinen asia, jota kannattaa miettiä.

Sitten on tässä ikuisen elämän yhteydessä toinenkin asia. Ei ole kysymys ainoastaan ruumiillisen elämän pysymisestä, se on kysymys elämän voimasta, dynaminen kysymys. Vaikka meidän ruumiimme ei eläisi kuin 70 vuotta, niin me voimme elää ikuista elämää dynamisesti, mutta toinen kysymys on: miten me voimme elää muodollisesti ajassakin ikuisesti, ei ainoastaan dynamisesti? Miten voimme tulla kuolemattomiksi? Se on myös yhteydessä ruumiin kanssa. Mitä Jeesus Kristus opettaa meille ruumiista siinä suhteessa?

Meidän ruumiimme yksilöllisesti kuolee, mutta sukuna, ihmiskuntana se elää, vaikka se kuolee. Aina syntyy uusia

yksilöllisiä muotoja. Tämä on tuo toinen ihmeellinen vaatimus ihmisen elämässä ravintokysymyksen ohella, nim. vaatimus suvun jatkumisesta. Ihmisen ruumissa asuu sukuvietti, ja sen avulla jatkuu ihmisen elämä tämän maan päällä.

On eräs kertomus apokryfisissä evankeliumeissa, jotka löydettiin viime vuosisadan lopulla, jossa Salome kysyy Jeesukselta: „Kuinka kauan ihmisiä tulee kuolemaan?“ Jeesus sanoi: „Niin kauan ihmiset kuolevat, kuin teidän vaimonne synnyttävät.“ Se on päivän selvä totuus, mutta siihen sisältyy paljon. „Niin kauan kuin teidän vaimonne synnyttävät, niin kauan te tulette kuolemaan.“ Mutta milloinka me emme tule kuolemaan? Siis silloin tulette elämään, ettekä kuolemalla kuolemaan, kun teidän vaimonne lakkaavat synnyttämästä. Ja siinä samassa egyptologisessa evankeliumissa Salome kysyy vielä: „Koska siis tulee se aika, jolloin vaimot eivät enää synnytä ja jolloin kuolemalla ei ole valtaa?“ Siihen Jeesus vastaa: „Kun kaksi tulee yhdeksi; kun se joka on ulkopuolella, tulee niinkuin se, joka on sisäpuolella, ja uros naaraan kanssa ei ole mies eikä nainen.“

Tämä on selvästi mystillinen lause ja – niinkuin me voisimme sanoa – okkultinen, salatieteellinen lausunto. Mitä se merkitsee, tarkoittaa? Sen me ymmärrämme, jos vedämme silmiemme eteen joitakin episoodeja ihmiskunnan, yksilöiden historiasta, joskaan ei aina tässä elämässä olleita, niin varmasti jossain entisessä elämässä. Jos ihminen osaa katsoa läpi elämien ja syntymien, niin hän huomaa, kuinka hän on kulkenut noiden episodien läpi, joita tarkoitan.

Me ymmärrämme Jeesuksen sanat, jos muistamme noita sanoja Vanhassa Testamentissa vaimon ja käärmeen suhteesta, kuinka vaimon on poljettava käärmeen päätä. Ja asia käy meille konkreettisesti vähän selvemmäksi, jos ajattelemme sitä kertomusta Vanhassa Testamentissa, jonka Jeesus mainitsee. Se on sangen pieni kertomus, mutta sillä oli nähtävästi syvä ja tärkeä merkitys, koska Jeesus siitä puhuu. Se on kertomus käärmeen

ylentämisestä korvessa, ja samassa yhteydessä Jeesus puhuu Ihmisen Pojan ylentämisestä: „Teidän isänne ylensivät käärmeen korvessa, ja samalla tavalla teidän on ylennettävä Ihmisen Poika.“

IV:ssä Mooseksen kirjassa tuo kertomus kuuluu näin:

Juutalaiset olivat vaeltamassa luvattua maata kohti, niin kerran tapahtui, että kansa tuli kärsimättömäksi ja puhui Jumalaa ja Mosesta vastaan: „Miksi toit meidät Egyptistä korpeen kuolemaan? Ei tässä ole vettä eikä leipää, ja meidän sielumme suuttuu tähän huonoon ruokaan.“ Niin Herra lähetti kansan sekaan tuliset käärmeet, jotka kansaa purivat, niin että paljon kansaa Israelista kuoli. Niin tuli kansa Mooseksen tykö ja sanoi: „Me teimme syntiä, kun puhuimme Herraa ja sinua vastaan. Rukoile Herraa ottamaan pois nämä käärmeet meidän seastamme.“ Ja Moses rukoili kansan edestä. Niin Herra sanoi: „Tee tulinen käärme ja nosta se merkiksi ylös; ja tapahtuu, että se, joka purtu on, koska hän katsoo sen päälle, hän elää.“ Ja Moses teki vaskikäärmeen ja nosti sen merkiksi ylös; ja tapahtui, että jos joku joutui käärmeen puremaksi ja katsoi vaskikäärmeeseen, niin hän jäi elämään.

Vanhan Testamentin kirjoituksethan ovat yleensä vertauskuvallisia kirjoituksia; niistä nimenomaan sanotaan yhdessä evankeliumissa: Jeesus avasi opetuslasten silmät, niin että he osasivat lukea kirjoituksia. Ja kirjoituksilla tarkoitettiin juutalaisten pyhiä kirjoja, muun muassa juuri Vanhan Testamentin kirjoja. Niitä ei siis saanut lukea kuten historiallisia kertomuksia; ne saattoivat olla sitäkin, mutta se, mikä niissä oli kvintessensi, oli niiden vertauskuvallinen merkitys.

Mistä oli tässä vaskikäärmeessä kysymys? Kansa oli pahalla tuulella, sen mielestä oli elämä ikävää: „kurjaa oli olemassaolo, syöminen ja juominen iljettää meitä; miksi houkutella meitä tänne?“ Jokainen ihminen voi tuntea, että hän on elämien vierieissä tuntenut niin olemassaolon suhteen. Sanokaamme, että hänen vatsansa on huonossa kunnossa, ettei hän osaa syödä nautinnolla, ei syödä tryffeleitä eikä juoda shampanjaa. Silloin

hän valittaa, että elämä on kurjaa. Ja vaikkei hänen pessimisminsä johtuisi ulkonaisista seikoista, niin ihmiselle on tuttu tuo tila. Mikä silloin useimmiten tulee ihmissielulle kiusaukseksi? Mikä se on, joka aivan kuin pelastaa ihmissielun elämien vieressä tästä väsymyksestä, ikävästä tunteesta? En puhu siitä, että ihmissielu olisi kokenut ja etsisi Jumalaa ja että siinä olisi tullut jonkinlainen väsymys olemassaolosta, vaan aivan matemaattisesta väsymyksestä, joka tulee ihmissieluun. Mikä silloin on se, joka pelastaa ihmissielun pois tuosta ikävästä? Se on ihmisen sukupuolielämä. Se on semmoinen merkillinen asia, että ihminen tekee siitä itselleen nautinnon ja pelastaa täten olemassaolon ikävyydestä juuri hänen sukupuolinen nautintonsa, hänen mahdollisuutensa nauttia sukupuolisesti. Otaksukaamme, että meidän aikanamme eivät ihmiset enää ole niin karkeita, eivät niin sieluttomia, että suorastaan heittäytyisivät tähän aistillisuuden kuiluun. Toivokaamme niin. Mutta vaikka nyt olisi toisin, niin kuitenkin on ollut aika aikoja sitten – ja jokaisen yksilön elämässä on ollut semmoinen aika elämien vieressä – jolloin ihmiselle hänen sukuviettinsä merkitsi hyvin paljon, se oli juuri se, joka antoi viehätystä hänen elämälleen.

Siitä asiasta puhutaan tässä Moseksen kirjassa. Ne tuliset käärmeet, jotka lähetettiin Israelin lasten sekaan, oli sen sukupuolinen nautinto, joka sai heidät valtaansa. Sukupuolisen voiman nautinnonhimo tuli heihin, ja he turmelivat itsensä, että tulivat sairaksi, ja monet kuolivat. Niin tapahtuu sekä yksilön että ihmiskunnan elämässä. Ihmiset heittäytyvät sukupuolintuntoihin, siitä seuraa sairaudet ja kuolema. Sehän on ihmiskunnan vitsaus. Silloin Jumala sanoi Mosekselle: „Tee käärme ja nosta se ylös puulle, niin että ihmiset saavat siihen katsoa.“ Ja kun siihen katsoivat, niin he paranivat.

Mitä tämä on? Se on, että ihmiskunnan pelastaja on ollut ja on sukupuolihimon ja vietin orjuudesta se, että ihmiset ymmärtävät, mikä on tuon sukuvietin luonnollinen, vanha patriarkaallinen tarkoitus. Heidän tulee ymmärtää, että

sukupuolisen voiman luonnollinen, vanhatestamentillinen, patriarkaalinen tarkoitus on jatkaa sukua; heidän täytyy luopua kaikesta nautinnon ajatuksesta, itsekkyydestä sukupuolihimon yhteydessä. Kun he siitä luopuvat ja ymmärtävät, että se on käärme, minkä ei tule pihistä tuolla alhaalla, vaan se on ylhäällä, jota heidän tulee katsoa; se on luonnon luova voima, jonka avulla heidän tulee jatkaa sukua, silloin ihminen ymmärtää, että millään muulla tavalla ei tätä luovaa voimaa saa käyttää. Ja jos ihminen sen ymmärtää, silloin hän pääsee sen kirouksesta. Ajatelkaamme vain Vanhan Testamentin kulttuurissa semmoisia isiä ja äitejä, jotka ovat luoneet ihmisiä maailmaan ja jotka pitivät sukuviettiä pyhänä; ei heidän mieleensä tullut, että se olisi nautinnon välikappale. Ajatelkaamme noita olentoja, he ovat kirkkaita, he nousevat meidän yli patriarkaalisella ankaruudella ja voimalla. Ja me myös ymmärrämme, että sellaiset ihmiset, jotka ovat osanneet tämän kysymyksen ratkaista tuolla vanhalla, yksinkertaisella tavalla, ovat tavallaan, kuin luonto olisi asettanut heidät tuomareiksi, nostanut heidät toisten yli. He voivat lausua arvostelunsa niistä ihmisistä, jotka eivät ole tätä kysymystä käytännössä ratkaisseet, ja he voivat olla ankaria. Ja jos me, olematta siihen kutsutut, matkimme heitä, silloin me olemme erinomaisen ahdasmielisiä ja tuomitsevia. Semmoiset ankarat, puhtaat ihmiset, jotka ovat oikein tienneet, millä tavalla on sukupuolivoimaa käytettävä, he voivat sanoa: „näin yksin on oleva, tässä on teidän pelastuksenne, tällä tavalla yksin teidän tulee elää“. Mutta he ovat lisänneet: „me emme tahdo tietää mitään rakkaudesta ja lemmeistä; semmoisia asioita ei saa olla olemassa. Rakkaus tietysti on luonnostaan, mutta kaikki lemmeleikki on ankarasti tuomittavaa.“

Näin ovat ihmiset täydellä syyllä sanoneet. Me elämme aivan toisenlaisessa ajassa; pitääkö meidän nyt luopua kaikesta ja tulla semmoiseksi vanhanaikaisiksi, patriarkaalisiksi ihmisiksi? Koko meidän taiteemme, runoutemme ja kirjallisuutemme on rakkauden, lemme ylistämistä, kertomusta siitä, kuinka ihanaa

on sielullisesti, kun kaksi ihmistä rakastaa toisiaan. Onko tämä kaikki siis harhaa? Se olisi todella harhaa, jos eläisimme ainoastaan tuossa vanhassa, patriarkaalisessa ajassa, siinä ajassa, että kysymys on vain siitä, että ihmissuku jatkuisi ja että ruumiin ikuinen elämä on tässä suvun jatkumisessa. Mutta silloin Jeesus Kristus ja muut profeetat ja viisaat tulevat ja sanovat: „niinkuin Moses ennen ylensi käärmeen korvessa, niin tulee teidän ylentää Ihmisen Poika.“

Tässä avautuu jotain uutta. Mitä se on? Ihmisen Poika – siitä me puhuimme jo aikoja sitten näissä luennoissa – on Kristus meissä, mutta se on ennen kaikkea silloin maailman järkenä. „Ylentäkää itsessänne maailman järki, järki, se inhimillinen minuus, joka nostaa teidät kaiken muun luomakunnan yli, joka tekee teidät vapaiksi ja antaa teidän itse määrätä kohtalonne. Se järki ylentäkää, mutta muistakaa, se ei ole teidän pieni, kuolevainen järkenne, vaan maailman järki. Ja kun ylennätte maailman järjen itsessänne, silloin teidän täytyy katsella asioita kehityksen kannalta, elämän suuren näyttämön kannalta, koko tämän olemassaolon tarkoitusten kannalta. Silloin te ymmärrätte, että teidän yksilöllisyytenne ei ole siinä, mitä te osaatte ajatella, vaan teidän yksilöllisyytenne on juuri siinä, mitä osaatte tuntea, aivan kuten Schiller sanoo: „kaikille kuuluu, mitä ajattelet, sinun omaasi on ainoastaan se, mitä tunnet.“ ja Rosseaua sanoo: „jos järki tekee ihmisen, niin se on kuitenkin tunne, joka häntä johtaa.“ Vaikka ihminen juuri järkevänä olentona on eläimen yläpuolella, hän ei ole ajatteleva olento ainoastaan, vaan myös tunteva olento, sentähden on tunteen kehitys äärettömän tärkeä. Jos tahdomme yksilöinä saavuttaa ijankaikkista elämää, on meidän kasvatettava tunnetta, annettava sille oma alansa.

Tämän on itse elämä asettanut meidän eteemme. Me elämme semmoisessa kehityskaudessa, että me tunnemme elävämme silloin, kun tunnemme; me olemme kylmiä, epäinhimillisiä olentoja, jos ainoastaan ajattelemme, mutta kun tunnemme ja tahdomme, silloin tunnemme olevamme ihmisiä. Me ihmiset

olemme asetetut tänne rakkautta oppimaan ja rakkautta oppimme myös sukupuolivoiman avulla. Mutta milloin tuo sukupuolivoiman avulla oppimamme rakkaus muuttuu ikuiseksi? Millä tavalla sukupuolielämä meissä voi palvella ikuista elämää? „Sillä tavalla,“ sanoo Jeesus Kristus, „että te sen voitatte.“ Tämä on sangen salaperäinen lause, hyvin merkillinen, jota me olemme oppimassa, sillä me tunnemme sisässämme: emme ole sukupuolisesti oppimassa sitä ja sitä säädylisyyttä, vaan valtaa ja voimaa itsemme yli, oppimassa ja ratkaisemassa sukupuolielämän koko pulmaa. Ja mikään asia ei ole ratkaistavissa, ellei sitä voita, sen läpi tunge. Sentähden me ihmisinä olemme oppimassa täällä sitä uutta, josta Jeesus Kristus puhuu, sitä rakkautta, joka on ilman sukupuolisuutta, joka on kaiken sukupuolisuuden yläpuolella. Kaikki meidän kärsimyksemme ja tuskamme tunteen alalla johtuvat enemmän tai vähemmän sukupuolivoimasta, niistä konflikteista, joihin joudumme sukupuolivoiman kautta. Ja ikuinen elämä ja autuus tulee meille sen kautta, että opimme irti sukupuolivoimasta kokonaan.

Tämä on Jeesuksen asettama ihanne. Se ei merkitse, että kuka tahansa ja koska tahansa meistä voisi sen saavuttaa, mutta se merkitsee, että se on oleva ihmisen ihanne, mutta ei luonnottomalla tavalla. Hän, joka näihin asioihin syventyy, hän kyllä ymmärtää ne, hänelle käyvät ne selviksi. Jota enemmän ihminen voittaa sukupuolivoimaa itsessään, sitä enemmän hän oppii rakastamaan. Jollei hänellä olisi koskaan ollut sukupuolivoimaa, niin hänen rakkautensa olisi kylmä kuin kuu, mutta koska se on hänessä ollut suurimpana hallitsijana tuhansien ja miljoonien vuosien aikana, niin hän myös saavuttaa auringon lämmön ja kirkkauden ja osaa rakastaa. Rakkaus on aivan kuin tulos siitä, että me osaamme voittaa itsemme, sukupuolivoiman meissä. Sentähden kaikki viisaat ovat sanoneet sen, mitä ovat sanoneet, sentähden Jeesus Kristus on sanonut: „Silloin tulette semmoisiksi, että ette ole miehiä ettekä naisia, silloin, kun se,

joka on teidän ulkopuolellanne, on kuin se, joka on sisäpuolella, silloin te saavutatte ikuisen elämän. Mehän tiedämme, että ihminen, joka on mies, hän on nainen salassa, ja nainen on mies salassa. Mutta ihminen on ihminen, hän on kaiken voittaja, ei mies eikä nainen. „Sitten tulee minun valtakuntani,“ sanoo Jeesus, „sitten ette enää kuolemalla kuole, kun ette enää synnytä, kun ette ole miehiä ettekä naisia, vaan ainoastaan ihmisiä.“